BİLGİ KUTUSU

Medineli yedi fakih;

1.Said b. el-Müseyyeb
2.Urve b. ez-Zübeyr b. Avvâm
3.Kasım b. Muhammed b. Ebi Bekr
4. Harice b. Zeyd
5.Ebu Bekir b. Abdurrahman b. Haris
6.Süleyman b. Yesar
7.Ubeydullah b. Abdullah b. Utbe

Şafii Mezhebi

Muhammed b. İdris eş-Şâfii (H 150-204/767-819) Gazze'de doğmuş, Mısır'da vefat etmiştir. Mekke'de başladığı ilim tahsiline Medine'de İmam Mâlik'ten aldığı derslerle devam etmiştir. Hocasının vefatından sonra Bağdat'ta İmam Ebu Hanîfe'nin öğrencisi İmam Muhammed'den Irak fıkhını öğrenmiş, böylelikle hem Hicaz hem de Irak fıkıh ekollerinin bilgisine sahip olmuştur.

İmam Şâfii, kendi içtihat usulü hakkında şu açıklamaları yapmıştır: "Kitap ve mütevâtir sünnetle hükmolunur; bu hüküm için, 'Görünüşte ve gerçekte hak ile hükmettik.' deriz. Üzerinde ittifak edilmeyen ve ahad yolla gelen sünnetle hükmolunur; bunun için, 'Görünüşte hak ile hükmettik.' deriz, fakat 'Gerçekte hak ile hükmettik.' diyemeyiz. Çünkü hadisi rivayet eden yanılmış olabilir. İcma ve daha sonra da kıyas ile hükmederiz. Bu, ondan da zayıftır. Fakat zaruret bulunduğu yerde kullanılır, çünkü haber varken kıyası kullanmak helal değildir." [14]

İmam Şâfii'nin, hocası İmam Mâlik'in vefatından Mısır'a gidişine kadarki döneme (h. 795-815) ait fıkhî görüşleri "mezheb-i kadîm"; Mısır'a gittikten sonraki görüşleri "mezheb-i cedîd" diye anılır.

İmam Şâfii, fıkıh usulüne dair yazılan ilk eser olan er-Risâle'yi telif etmiş, fıkhî görüşlerini ise "el-Ümm" adlı eserinde açıklamıştır.

İmam Şâfii; Mekke, Bağdat ve Mısır'da birçok öğrenci yetiştirmiştir. Mısır'daki öğrencileri Büveytî ve Müzenî'nin "el-Muhtasar" adlı eserleri, mezhebin temel kaynakları arasında yer almaktadır.

Günümüzde Şâfii Mezhebi Türkiye'nin doğu ve güneydoğu bölgelerinde, Mısır, Suriye, Irak, Horasan, Filipinler, Kafkasya, Azerbaycan, Hindistan, Filistin, Endonezya, Seylan, Malaya ve Maveraünnehr'de yaygın durumdadır.

14 Şâfiî, er-Risale, s. 599-600;